

ФІСКАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Податковий контроль є необхідною умовою функціонування ефективної податкової системи та економіки держави загалом. Він забезпечує зв'язок платників податків з органами державного управління, що наділені особливими податковими правами і повноваженнями. Податковий контроль є завершальною стадією управління оподаткуванням і одночасно одним із елементів планування податкових доходів бюджетів. Це зумовлено тим, що, з одного боку, він є формою реалізації контролюючої функції податків, а з іншого – формою примусових грошових відносин.

Аналізуючи діючий податковий контроль, слід зазначити, що на сьогодні існує чималий перелік податкових ризиків. Нині близько 85% доходів держави формується за рахунок податків та інших обов'язкових платежів, а конституційного обов'язку сплачувати податки і збори дотримуються не всі платники. Відтак, актуальності набувають питання діяльності органів державної влади щодо реалізації контрольної функції у сфері оподаткування.

На сучасному етапі при здійсненні податкових перевірок податківці відійшли від принципу якнайбільшого охоплення усіх категорій суб'єктів господарювання. Головне завдання контрольної-перевірочної роботи є збільшення податкової віддачі платників податків. Другорядні, проте не менш важливі – збільшення рівня добровільної сплати податків та інші. У 2015 році було впроваджено ризикоорієнтовану систему відбору платників податків. Робота підрозділів аудиту була спрямована на послаблення адміністративного тиску на сумлінних платників податків та підвищення ефективності контрольних заходів до найбільш ризикових суб'єктів господарювання.

Було внесено зміни до порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 2 червня 2015 року № 524, що визначає критерії ризиків від провадження діяльності платників податку, які поділено за ступенями значущості (високий, середній, незначний). Ці зміни дещо розширили перелік ризиків, що дозволило більш точно визначити найбільш ризикові об'єкти контролю.

Завдяки ризикоорієнтованій системі зросла результативність перевірок. Зменшення кількості перевірок підрозділами контролю за фінансовими установами та операціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності, акцентування уваги на ризикоорієнтованих суб'єктах (наявність інформації про участь у схемах мінімізації, низька податкова віддача тощо) сприяло підвищенню результативності перевірок.

Спостерігається також значне зростання сум штрафних санкцій, застосованих до порушників податкового законодавства у 2016 порівняно із

2015 роком. Таке зростання свідчить про активізацію діяльності ДФС та підвищення її впливу на порушників законодавства.

За наслідками реформування значно скоротилася кількість контрольних заходів у порівнянні з попереднім роком: зустрічних звірок – на 55% (із 50,4 тис. до 22,8 тис.), позапланових – на 24 % (з 21,2 тис. до 16,1 тис.), планових – на 5% (з 4,4 тис. до 4,2 тисяч).

За результатами перевірок 2016 року донараховано 28,4 млрд. грн. (за плановими перевірками – 15,6 млрд. грн.; за позаплановими – 12,6 млрд. грн.; за фактичними – 163,0 млн. грн.) Із донарахованих грошових зобов'язань узгоджено загалом 6,3 млрд. грн. або 22,1%. Досить низький рівень узгодження платниками донарахованих сум зумовлено широким використанням наданого їм права на оскарження прийнятих за результатами перевірки рішень у адміністративному порядку.

Аналізуючи статистичні дані податкових органів слід відмітити, що податкові перевірки, не дивлячись на скорочення їх кількості, принесли досить вагомий результат роботи, що відбився на доходній частині державного бюджету. Завдяки підвищенню якості роботи, були отримані додаткові кошти, які на сьогоднішній день матимуть значну користь у процесі оздоровлення економіки.

Проте, варто відмітити, що в майбутньому для ефективної роботи податкових органів необхідно забезпечити стабільність податкового законодавства та знизити рівень корумпованості суб'єктів оподаткування. Метою державної податкової політики при цьому мають стати розвиток ринкової інфраструктури, стабілізація економіки, стимулювання пріоритетних сфер діяльності і структурних зрушень.

Література:

1. Наказ Міністерства фінансів України від 02.06.2015 № 524 «Про затвердження Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/69562.html>.
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>.

Партика Уляна

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Ткачик Ф. П.

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМПОНЕНТА РОЗВИТКУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку економіки проведення ефективної митної політики необхідне для врегулювання зовнішньоекономічної діяльності та інтенсифікації інтеграції у світовий торговельний простір. В процесі товарообігу між країнами виникає необхідність підписання міжнародних